

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

From
the People of Japan

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

БЕРЕЗЕНЬ 2025 | #18

опитування 19-24 березня 2025

«Гаряча» тема місяця —

**ЩО ОЗНАЧАТИМЕ ДЕВАЛЬВАЦІЯ
ГРИВНІ ДЛЯ ВАШОГО БІЗНЕСУ?**

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Торгово-промислової палати України.

Випуск #18 | БЕРЕЗЕНЬ 2025

- У березні 2025 року загальний індекс Барометру бізнесу продемонстрував зростання та зупинився на позначці **-9,7** $\uparrow +5,0$ пунктів і залишився у зоні негативних очікувань.
- Обмежено негативні настрої домінують у всіх без виключення секторах: субіндекси Барометру знаходяться у від'ємній зоні.
- У секторах виробництва та послуг зафіксовано відчутне ослаблення негативних очікувань (**-9,9** $\uparrow +7,4$ та **-4,4** $\uparrow +7,7$ відповідно).
- Незначне посилення негативних очікувань відчувається у секторах будівництва та торгівлі (**-8,0** $\downarrow -3,7$ та **-14,7** $\downarrow -1,9$ відповідно).
- Незалежно від розміру бізнесу у всіх категоріях домінують негативні очікування, але має місце їх послаблення як серед представників мікро (**-8,1** $\uparrow +7,6$), малих (**-6,3** $\uparrow +8,2$), середніх (**-12,8** $\uparrow +0,6$), так й великих (**-13,7** $\uparrow +6,3$) підприємств.
- Бачення експортерів щодо майбутнього знаходиться у тренді, притаманному всьому бізнесу, й характеризується послабленням песимістичних очікувань (**-9,0** $\uparrow +8,5$).
- Результати відповідей на запитання стосовно впливу девальвації гривні свідчать, що для відносної більшості бізнесу (44%) це зашкодить. У разі помірної девальвації (до 30%) вплив буде не критичним для 15% респондентів. У разі значної (понад 30%) девальвації гривні 15% бізнесів отримають позитивний ефект. На майже чверть респондентів девальвація гривні не вплине.

Значення Барометру бізнесу 0 пунктів вказує на відсутність змін в очікуваннях. Вище 0 – бізнес очікує покращення економічних тенденцій у порівнянні з попереднім місяцем; нижче 0 – вказує на негативні очікування щодо змін порівняно з попереднім місяцем.

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ	2024				2025		
	Вер	Жов	Лист	Груд	Січ	Лют	Бер
ЗАГАЛЬНИЙ	●	●	●	●	●	●	●
ВИРОБНИЦТВО	●	●	●	●	●	●	●
ПОСЛУГИ	●	●	●	●	●	●	●
ТОРГІВЛЯ	●	●	●	●	●	●	●
БУДІВНИЦТВО	●	●	●	●	●	●	●
МІКРОПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●
МАЛІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●
СЕРЕДНІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●
ВЕЛИКІ ПІДПРИЄМСТВА	●	●	●	●	●	●	●
ЕКСПОРТЕРИ	●	●	●	●	●	●	●

- значення індексу становить понад 10 пунктів
- значення індексу становить від -10 до 10 пунктів
- значення індексу становить менше -10 пунктів

-9,7 $\uparrow$ +5,0
БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

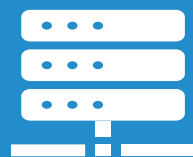
ВИРОБНИЦТВО

-9,9 $\uparrow$ +7,4

БУДІВНИЦТВО

-8,0 $\downarrow$ -3,7

ПОСЛУГИ

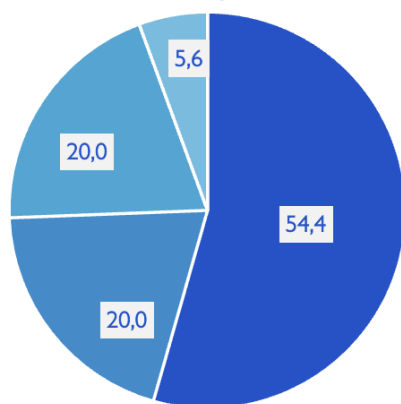
-4,4 $\uparrow$ +7,7

ТОРГІВЛЯ

-14,7 $\downarrow$ -1,9

Розподіл респондентів за секторами,
у %

- Виробництво
- Послуги
- Торгівля
- Будівництво

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ ЗАГАЛЬНИЙ

-9,7 ↑+5,0

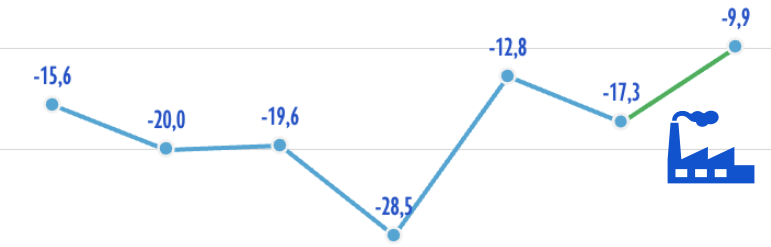
Вер. 2024 Жов. 2024 Лис. 2024 Гру. 2024 Січ. 2025 Лют. 2025 Бер. 2025

ВИРОБНИЦТВО

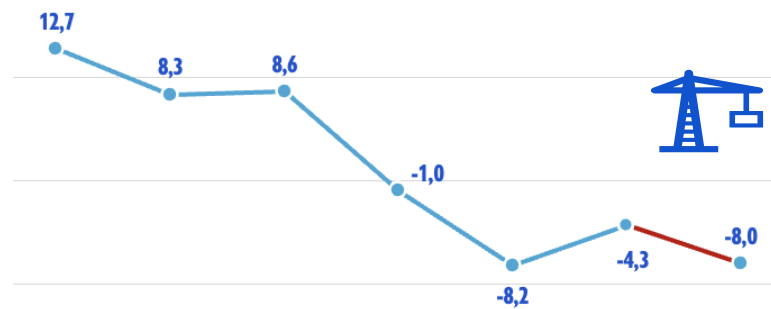
-9,9 ↑+7,4

Вер. 2024 Жов. 2024 Лис. 2024 Гру. 2024 Січ. 2025 Лют. 2025 Бер. 2025

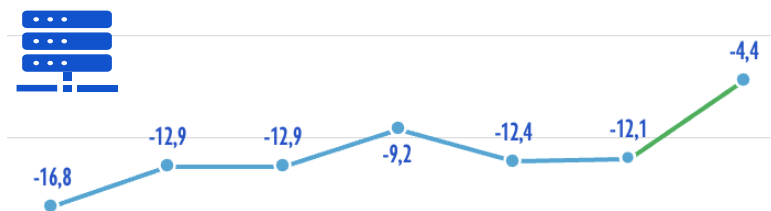
БУДІВНИЦТВО

-8,0 ↓-3,7

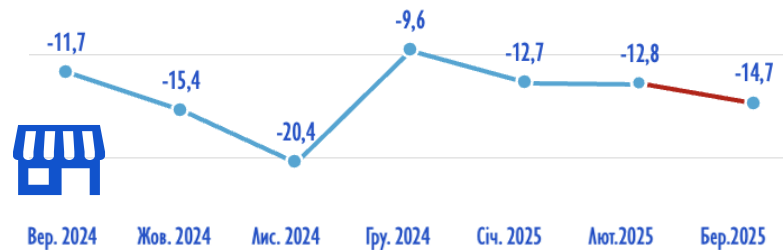
ПОСЛУГИ

-4,4 ↑+7,7

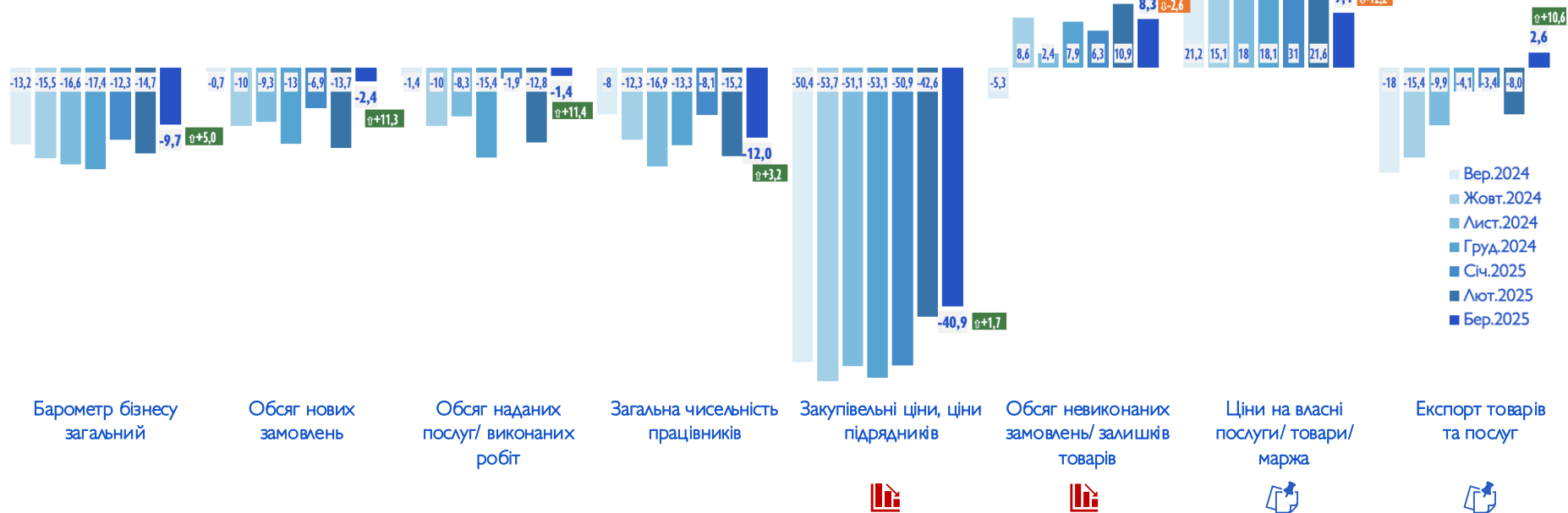
ТОРГІВЛЯ

-14,7 ↓-1,9

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

-9,7 ↑+5,0

Індекси Барометру бізнесу за показниками
у березні 2025 року в порівнянні з лютим 2025 року

У березні 2025 року загальний індекс Барометру бізнесу збільшився на 5,0 пунктів та зупинився на позначці -9,7.

Позитивні очікування бізнесу переважають негативні щодо зменшення обсягів невиконаних замовлень (8,3↓-2,6), потенціалу збільшення цін на власні послуги чи товари (9,4↓-12,2), а також зростання експорту товарів та послуг (2,6↑+10,6).

Інші показники знаходяться в зоні негативних очікувань, хоча мають позитивну динаміку. Так суттєво послабилися песимістичні прогнози щодо зменшення обсягів нових замовлень (-2,4↑+11,3), обсягів наданих послуг чи виконаних робіт (-1,4↑+11,4) та менш суттєво – щодо загальної чисельності працівників (-12,0↑+3,2).

Традиційно найбільш проблемною сферою для бізнесу залишається зростання закупівельних цін та цін підрядників незважаючи на триваючу позитивну динаміку (-40,9↑+1,7).

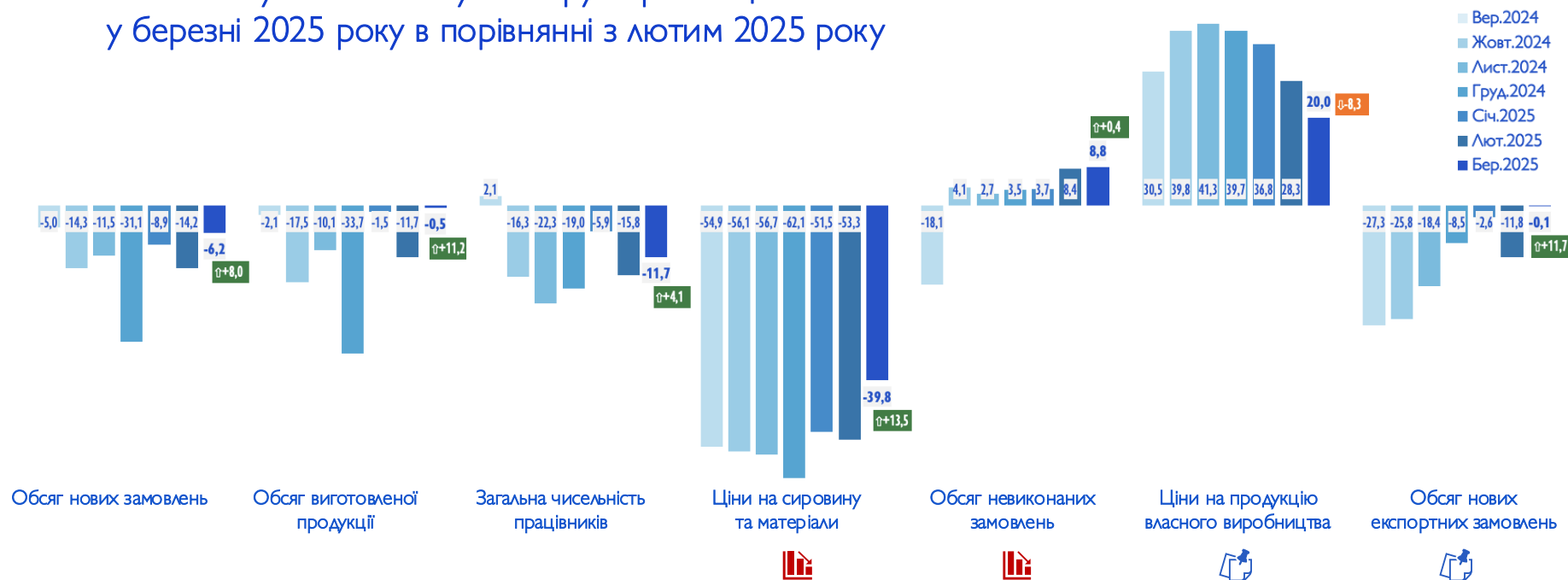
Показники-дестимулятори, при розрахунку індексів Барометру бізнесу розглядаються в протилежному значенні

Показники надають додатковий погляд на умови ринку. При розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

-9,9 **↑+7,4**
ВИРОБНИЦТВО

Очікування бізнесу сектору виробництва
у березні 2025 року в порівнянні з лютим 2025 року

У березні 2025 року сектор виробництва демонструє послаблення негативних прогнозів (-9,9↑+7,4).

Позитивні очікування бізнесу домінують над негативними лише відносно зменшення обсягів невиконаних замовлень (8,8↑+0,4) та можливостей подальшого збільшення цін на продукцію власного виробництва (20,0↓-8,3).

Всі інші показники знаходяться в зоні помірних негативних очікувань, але песимістичні настрої відчутно послаблюються. Так, представниками сектору виробництва прогнозується зменшення обсягів нових замовлень (-6,2↑+8,0), обсягів виготовленої продукції (-0,5↑+11,2), загальної чисельності працівників (-11,7↑+4,1) та обсягів нових експортних замовлень (-0,1↑+11,7).

Традиційно найбільш проблемною сферою для бізнесу залишається зростання закупівельних цін на сировину та матеріали (-39,8↑+13,5).

Очікування бізнесу сектору будівництва
у березні 2025 року в порівнянні з лютем 2025 року

У березні 2025 року сектор будівництва демонструє незначне посилення негативних очікувань (-8,0↓-3,7).

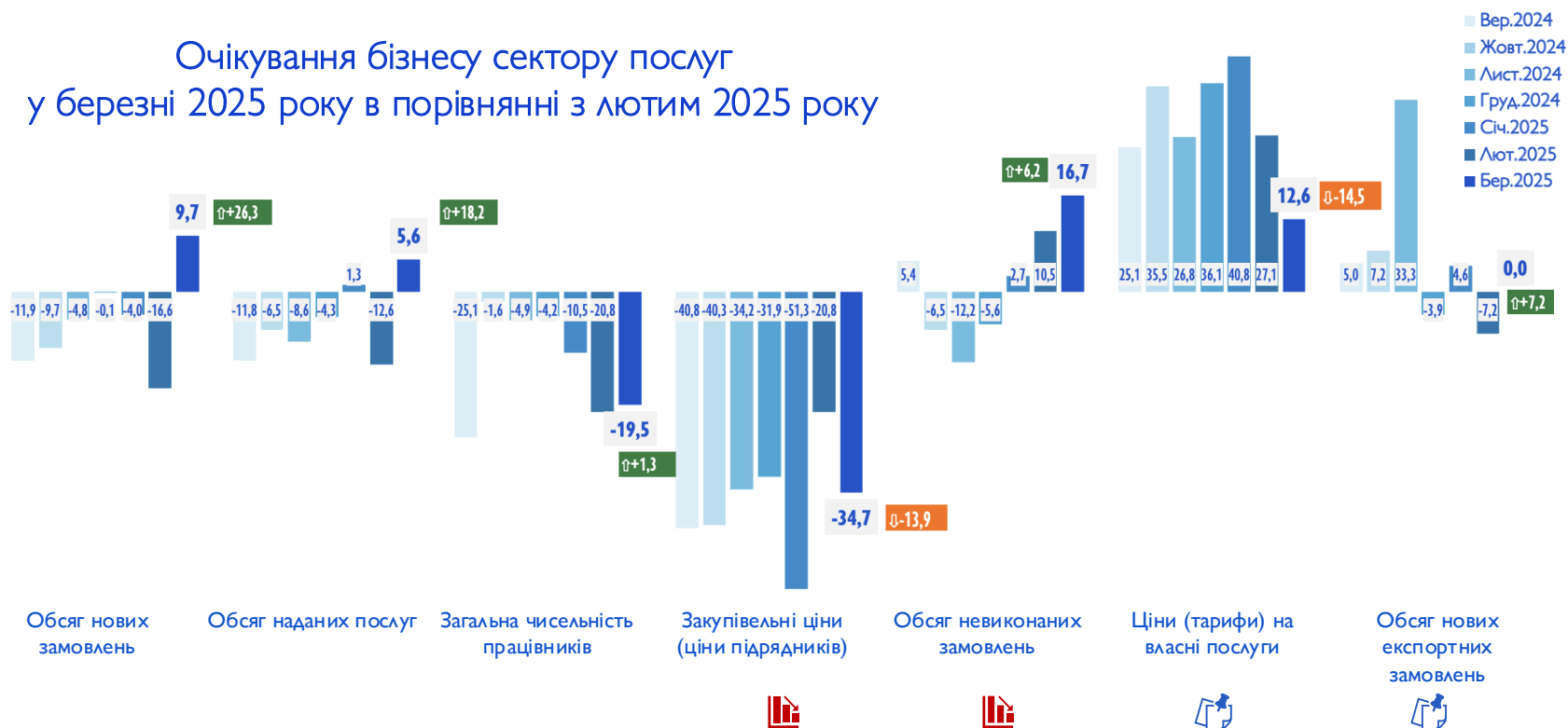
Незважаючи на зменшення кількості оптимістів, прогнозується, що обсяги нових замовлень будуть збільшуватися (-5,0↓-9,3).

Інші показники знаходяться у зоні негативних очікувань або мають нейтральний характер. Так, очікується, що обсяги виконаних робіт та незавершеного будівництва залишаться без змін, хоча динаміка різноспрямована (0,0↑+7,2 та 0,0↓-35,8 відповідно). Загальна чисельність персоналу дещо зменшиться незважаючи на відчутну позитивну динаміку (-5,0↑+9,3).

Окремо треба звернути увагу, що очікується зростання цін постачальників (-40,0↑+10,1) в умовах зменшення цін на власні послуги (-5,0↓-26,5).

-4,4 $\uparrow$ +7,7
ПОСЛУГИ

Очікування бізнесу сектору послуг у березні 2025 року в порівнянні з лютим 2025 року

У березні 2025 року підприємства сектору послуг демонструють відчутне послаблення негативних прогнозів (-4,4 $\uparrow$ +7,7).

Більшість показників знаходяться у зоні позитивних очікувань. Прогнозується зростання обсягів нових замовлень (9,7 $\uparrow$ +26,3), обсягів наданих послуг (5,6 $\uparrow$ +18,2) та скорочення обсягів невиконаних замовлень (16,7 $\uparrow$ +6,2).

Негативні очікування стосуються зменшення загальної чисельності працівників (-19,5 $\uparrow$ +1,3) на тлі помірно позитивної динаміки.

Більшість представників бізнесу сектору послуг очікують зростання закупівельних цін (-34,7 $\downarrow$ -13,9) та одночасне збільшення тарифів на власні послуги (12,6 $\downarrow$ -14,5).

Обсяг нових експортних замовлень залишаться без змін (0,0 $\uparrow$ +7,2).

#18

Березень 2025

-14,7

ТОРГІВЛЯ

↓-1,9

Очікування бізнесу сектору торгівлі
у березні 2025 року в порівнянні з лютим 2025 року

Індекс Барометру бізнесу сектору торгівлі у березні 2025 року продемонстрував незначне зменшення та залишився у зоні негативних очікувань (-14,7↓-1,9).

Позитивний настрій бізнесу, незважаючи на негативну динаміку, ще домінує щодо зменшення запасів чи залишків товарів для продажу (1,3↓-7,8). Також позитивні очікування стосуються зростання обсягів продажів іноземним покупцям (20,0↑+14,4).

Інші показники в меншому або більшому ступені знаходяться у зоні негативних очікувань бізнесу та демонструють різноспрямовану динаміку.

Прогнозується скорочення обсягів закупівлі товарів для продажу (-7,0↑+15,8), зниження товарообігу (-11,1↑+11,7), скорочення загальної чисельності працівників (-6,9↓-6,9), а також зростання закупівельних цін або цін постачальників (-50,0↓-22,7) на тлі зменшення торговельної маржі (-18,0↑+9,3).

-9,7 **↑+5,0**

БАРОМЕТР БІЗНЕСУ
ЗАГАЛЬНИЙ

МІКРО
підприємства
(0-9 осіб)

-8,1 **↑+7,6**

МАЛІ
підприємства
(від 10 до 50 осіб)

-6,3 **↑+8,2**

ЕКСПОРТЕРИ

-9,0 **↑+8,5**

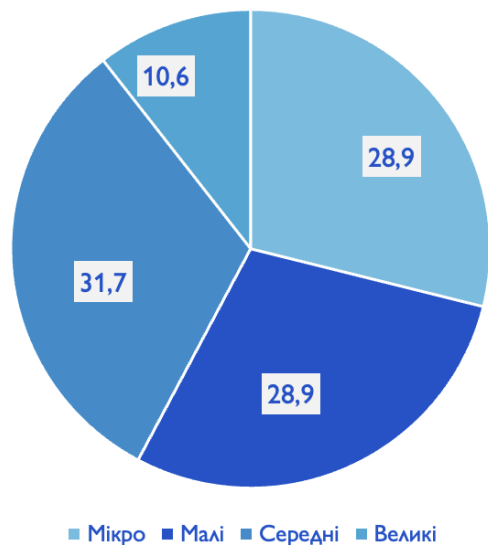
СЕРЕДНІ
підприємства
(від 50 до 250 осіб)

-12,8 **↑+0,6**

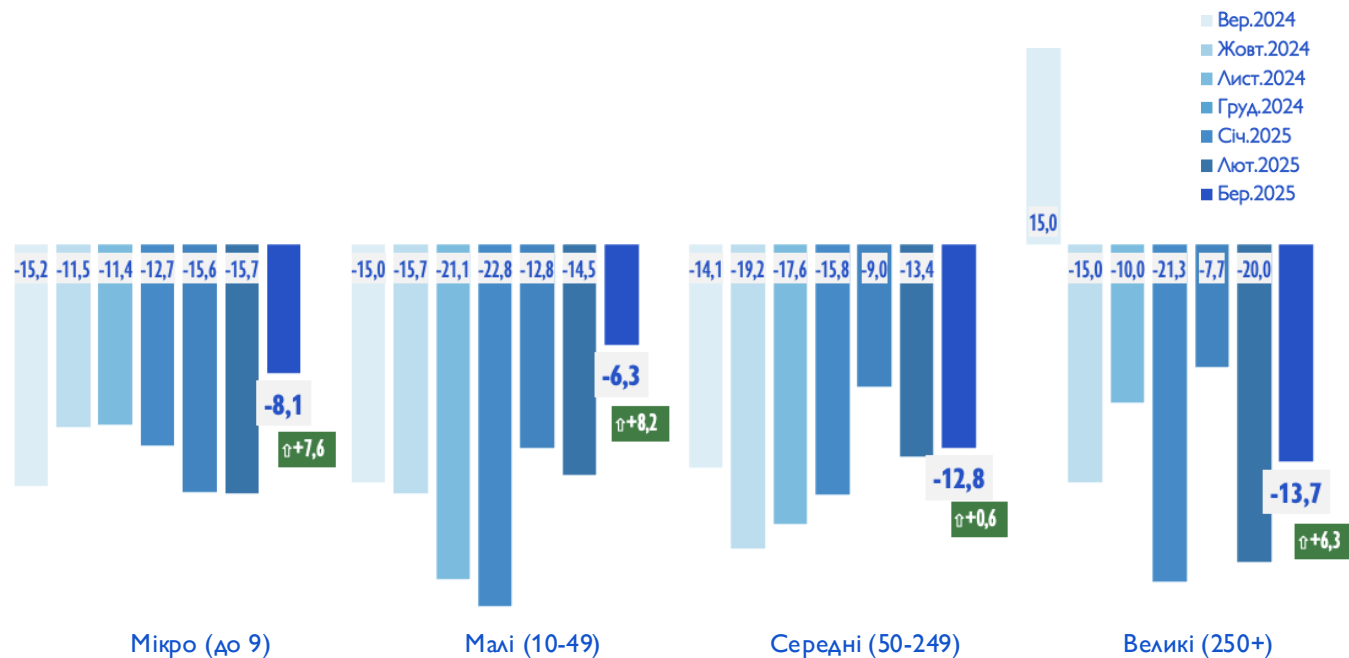
ВЕЛИКІ
підприємства
(250+ осіб)

-13,7 **↑+6,3**

Розподіл підприємств - респондентів
за розміром компанії, у відсотках

Очікування підприємств та підприємців залежно від розміру бізнесу (підприємств) у березні 2025 року в порівнянні з лютим 2025 року

У березні 2025 року, як і раніше, домінують негативні очікування незалежно від розміру бізнесу, але динаміка позитивна.

Відносно більш песимістично у найближче майбутнє дивляться представники середнього та великого бізнесу (-12,8↑+0,6 та -13,7↑+6,3 відповідно). Дещо оптимістичніше ставляться мікро та малі підприємства (-8,1↑+7,6 та -6,3↑+8,2 відповідно).

Очікування експортерів усіх секторів у березні 2025 року в порівнянні з лютом 2025 року

Надає додаткову оцінку умов ринку, в Барометрі бізнесу не враховується

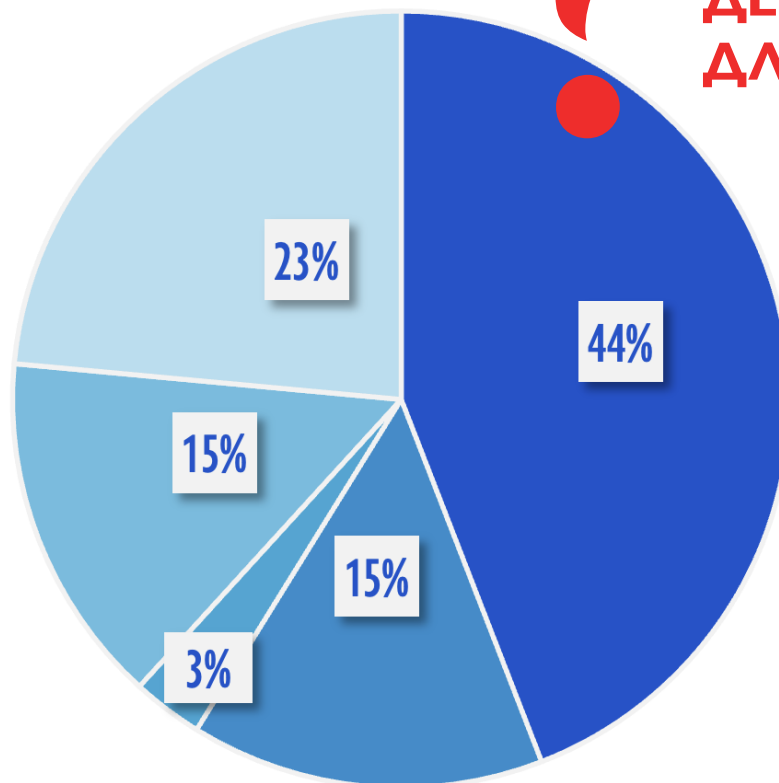
У березні 2025 року експортери продемонстрували відчутне послаблення негативних очікувань (-9,0 $\uparrow$ +8,5), яке стосується усіх без виключення показників.

Прогнозується незначне збільшення обсягів наданих послуг (2,5 $\uparrow$ +16,3), а також зменшення обсягів невиконаних замовлень серед експортерів (10,8 $\uparrow$ +2,9) на тлі зростання цін на власні послуги (17,1 $\uparrow$ +4,3).

Інші показники знаходяться у зоні домінуючих негативних прогнозів. Так, передбачається зменшення обсягів нових замовлень (-7,0 $\uparrow$ +11,7), скорочення загальної чисельності працівників (-10,2 $\uparrow$ +5,5) та зростання закупівельних цін (-41,8 $\uparrow$ +5,3).

Окремо варто звернути увагу, що очікування експортерів трошки оптимістичніше, ніж в середньому серед вітчизняної бізнес-спільноти.

«Гаряча» тема місяця –
**ЩО ОЗНАЧАТИМЕ
ДЕВАЛЬВАЦІЯ ГРИВНІ
ДЛЯ ВАШОГО БІЗНЕСУ?**

- Негативний вплив – шкодить бізнесу
- Некритично до 30% девальвації
- Позитивний вплив - допомога бізнесу
- Позитивний ефект при 30+% девальвації
- Не впливає – без суттєвих змін

**АКТУАЛЬНА
ПРОБЛЕМА**

1

Негативний вплив на бізнес
від девальвація гривні

- Хеджування валютних ризиків

- Збереження зваженої валютною політики НБУ, яка забезпечує достатню стабільний курс гривні відносно провідних резервних валют

2

Зростання закупівельних
цін або цін підрядників, на
тлі зменшення потенціалу
підвищення цін на власну
продукцію

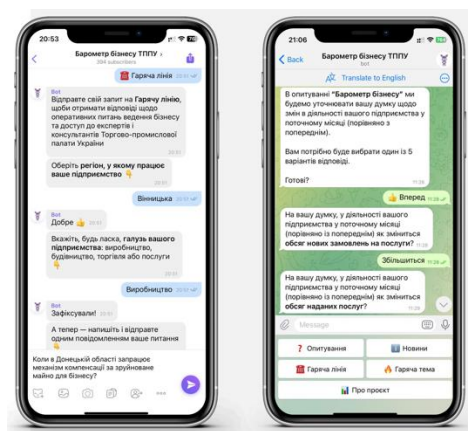
- Моніторинг цін та диверсифікація постачальників
- Запровадження тендерних процедур та аукціонів
- Укладення договорів з фіксованою ціною
- Оптимізація запасів
- Хеджування через використання таких інструментів як ф'ючерси та опціони
- Вертикальна інтеграція для забезпечення контролю поставки сировини та матеріалів

- Збереження зваженої грошово-кредитної політики НБУ
- Розширення цільового кредитування вітчизняних виробників
- Забезпечення достатнього рівня залучення зовнішнього фінансування

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ**ДЛЯ БІЗНЕСУ****ДЛЯ ВЛАДИ**

ЧАТ-БОТИ в VIBER та TELEGRAM

- Щомісячне регулярне опитування
- «Гостре» питання місяця
- «Гаряча» лінія системи ТПП в Україні

Барометр бізнесу від Торгово-промислової палати України – це бачення підприємств та підприємців, які є членами та партнерами Торгово-промислової палати України. Він відображає очікування змін у настроях бізнес-середовища в наступному місяці порівняно з попереднім.

Базується на опитуванні, яке враховує стан показників («підіндексів») діяльності респондентів 4-х секторів (виробництво, будівництво, торгівля, послуги).

Барометр бізнесу адаптований до потреб членів та партнерів Торгово-промислової палати України.

Особливістю Барометру бізнесу є включення спеціалізованих галузевих питань та аналіз стану експорту, що надає додатковий погляд на умови ринку.

Питання щодо:

- обсягу нових замовлень/закупівлі товару;
- обсягів виробництва/товарообігу;
- загальної чисельності працівників;
- закупівельних цін/ цін підрядників;
- обсягів невиконаних замовлень/ залишків товарів;
- цін на продукцію власного виробництва/ торговельної маржі*;
- експорту*.

* - додаткові питання, при розрахунку Барометру бізнесу не враховуються

Барометр бізнесу розраховується за наступною методикою :

$$ББ = P1 * 1 + P2 * 0,5 + P3 * 0 + P4 * (-0,5) + P5 * (-1)$$

де:

- P1 = % відповідей, які повідомляють про безумовне покращення
- P2 = % відповідей, які повідомляють про умовне покращення
- P3 = % відповідей, які повідомляють про відсутність змін
- P4 = % відповідей, які повідомляють про умовне погіршення
- P5 = % відповідей, які повідомляють про безумовне погіршення

- Значення **вище 0** означає зростання або розширення у секторі економіки порівняно з попереднім місяцем.
- Значення **менше 0** означає скорочення.
- Значення **0** вказує на те, що немає змін порівняно з попереднім місяцем.

Увага! Значення показників «Закупівельні ціни» та «Обсяг невиконаних замовлень/ залишків товарів» є дестимуляторами і при розрахунку розглядаються в протилежному значенні.

Для деталізації наданих відповідей використовується шкала 5-х вимірів (зменшиться – скоріше зменшиться – без змін – скоріше збільшиться – збільшиться).

Для розрахунку індикатору Барометр бізнесу застосовується 3 виміри, відповіді за якими підсумовуються:

- зменшиться та скоріше зменшиться;
- без змін;
- скоріше збільшиться та збільшиться.

ЗА ПІДТРИМКИ

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

**From
the People of Japan**

Цю публікацію було створено Торгово-промисловою палатою України у межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні», який фінансує уряд Японії та впроваджує Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні.

Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам (авторкам) і не обов'язково відображають погляди ПРООН, ООН, Уряду Японії та/або інших міжнародних партнерів.